Dosar nr. 2-18673/2023
2-23130563-12-2-11092023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 martie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Grigore Manoli
Grefier Cristina Verlan

cu participarea reclamantei Manasean Inna, a avocatului Chifac Iurie, dar în lipsa reprezentantului pârâtei A.P.L.P nr. 52/366 COOP,

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată semnată de Manasean *****împotriva A.P.L.P nr. 52/366 COOP, privind încasarea compensației pentru concediul anual nefolosit, penalității pentru neplata în termen a plăților datorate, plății pentru concediul medical și a prejudiciului moral, instanța de judecată

a c o n s t a t a t:

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

1. La data de 11.09.2023, Mansean *****a depus cererea de chemare în judecată împotriva A.P.L.P nr. 52/366 COOP, privind încasarea compensației pentru concediul anual nefolosit, penalității pentru neplata în termen a plăților datorate, plății pentru concediul medical și a prejudiciului moral.
2. Întru motivarea acțiunii reclamanta Manasean *****a indicat că tatăl acesteia, Manasean ***** lucrat la A.P.L.P nr. 52/366 COOP în calitate de îngrijitor de teritoriu începând cu data de *****
3. La data de***** Manasean ***** fost internat într-o instituție medicală de tip staționar, unde a decedat la data de*****, iar relațiile de muncă cu Manasean *****u fost încetate în baza ordinului din***** conform prevederilor articolului 82 pct. a) din Codul muncii.
4. După încetarea relațiilor de muncă angajatorul a rămas cu o datorie faţă de Manasean Gherghii, sub forma unui concediu nefolosit în sumă de *****Lei.
5. Administraţia A.P.L.P nr. 52/366 COOP nu i-a plătit lui Manasean *****în calitate de moştenitor, compensaţia pentru concediul nefolosit, motiv pentru care reclamanta s-a adresat cu o plângere la Inspecţia Muncii.
6. Drept urmare, reprezentanții Inspecţiei Muncii au efectuat o verificare şi au constatat încălcări ale legislației în vigoare de către administrația A.P.L.P. nr.52/366 COOP, fiind întocmit un proces-verbal de verificare, în urma căruia

angajatorul a fost obligat să plătească îndemnizația pentru concediul anual nefolosit al lui Manasean *****, despre care reclamanta a fost informată printr-un răspuns cu nr. ***** din *****.

7. Indemnizaţia pentru concediul nefolosit al lui Manasan *****în sumă de ***** Lei, a fost plătită reclamantei la data de 11.11.2022.
8. Această plată a fost efectuată într-un cuantum mai mic decât cel complet, adică angajatorul trebuia să-i plătească suma de *****lei, dar a plătit efectiv ***** lei, respectiv mai puțin cu *****
9. Întârzierea plății compensației pentru concediul nefolosit a constituit **785 de zile calendaristice** (din***** până la **10.11.2022)**.
10. Prin referința depusă de avocatul avocatul Chifac *****în interesele A.P.L.P nr. 52/366 COOP, a solicitat respingerea acțiunii fiind neîntemeiată.
11. Totodată, în referință s-a indicat că la finele lunii septembrie 2020, Manasean *****a informat administrația asociației despre decesul tatălui ei Manasean *****și în tormă verbală a cerut achitarea indemnizațiilor pentru concediul medical și concediile inuale de odihnă nefolosite, care i se cuveneau.
12. Astfel, administrația A.P.L.P nr. 52/366 COOP a dat acordul la achitarea drepturilor salariale ale defunctului cu condiția depunerii de către Manasean *****a unei cereri scrise, cu anexarea actelor, care confirmă boala și decesul defunctului.
13. Suplimentar, s-a indicat că Manasean *****s-a adresat către Inspectoratul de Stat al Muncii cu o petiție cu privire la încălcarea de către A.P.L.P nr. 52/366 COOP a legislației muncii, care efectuând un control inopinat a depistat un șir de încălcări, inclusiv la capitolul achitării a drepturilor salariale.
14. Respectiv, prin procesul- verbal de control nr. ***** privind încălcarea de către angajator a prevederilor art. art. 119, 142, alin. (5) din Codul muncii, la încetarea raporturilor de muncă cu Manasean *****, a fost stabilită compensația pentru concediul nefolosit în sumă de *****Lei.
15. În ședința de judecată reclamanta Manasean *****a solicitat admiterea acțiunii, iar avocatul Chifac *****în interesele A.P.L.P. nr. 52/366 COOP a susținut referința și a solicitat respingerea acțiunii.

<u>Aprecierea instanței de judecată:</u>

16. Apreciind argumentele indicate în conținutul cererii de chemare în judecată întru susținerea pretențiilor formulate şi ţinând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată reține următoarele considerente.
17. În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedurăcivilă, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

18. În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacălegea nu dispune altfel.
19. În conformitate cu art. 121 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şicercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
20. Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
21. În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.
22. Potrivit art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
23. Totodată, potrivit prevederilor art. 117 din Codul muncii, pentru perioada concediului de odihnă anual, salariatul beneficiază de o indemnizaţie de concediu care nu poate fi mai mică decât mărimea salariului mediu pentru perioada respectivă. Modul de calculare a indemnizaţiei de concediu este stabilit de Guvern. Indemnizația de concediu se plătește de către angajator cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de începerea concediului sau la o dată agreată de părți, dar nu mai târziu de data achitării salariului pentru luna în care a fost acordat concediul respectiv. **În caz de deces al salariatului**, indemnizaţia ce i se cuvine, **inclusiv pentru concediile nefolosite, se plăteşte integral** soţului (soţiei), **copiilor majori** sau părinţilor defunctului, iar în lipsa acestora – **altor moştenitori, în conformitate cu legislaţia în vigoare**.
24. Conform art. 143 din Codul muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face: **a) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării;** b) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (concediu medical, absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.) – cel târziu în ziua imediat următoare zilei în care salariatul eliberat a cerut să i se facă achitările.

Dacă se contestă cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu, angajatorul este obligat, în orice caz, să-i plătească, în termenele prevăzute la alin. (1), suma necontestată.

25. Astfel, se reține că potrivit copiei de pe ordinul nr***** semnat de administratorul A.P.L.P. 52/366, Manasean ***** fost angajat în funcție de portar.
26. Totodată, se reține că potrivit copiei de pe ordinul din***** Manasean ***** fost eliberat din serviciu conform prevederilor din Codul muncii.
27. Potrivit procesului verbal de control nr. *****, s-a constatat că ordinul de încetare a contractului individual de muncă al lui Manasean *****nu conțin referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege, contrar prevederilor ari. 81 alin. (3) din Codul muncii.
28. Totodată, s-a constatat că angajatorul la încetarea raporturilor de muncă cu Manasean *****nu a achitat compensația concediului nefolosit în sumă de *****Lei, contrar prevederilor art, art. 119, 142 alin. (5) din Codul muncii. Angajatorul la achitarea salariului informează în scris componente ale salariului ce i se cuvine, conform prevederilor art, 142 alin. (3) din Codul muncii. 'La unitate nu s-au respectat termenele și periodicitatea de achitare a salariului față de Manasean *****, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) din Codul muncii.
29. Totodată, s-a constatat că angajatorul nu a achitat sumelele ce se cuvineau în ziua încetării contractului individual de muncă a lui Manasean *****, contrar prevederilor art. 143 din Codul muncii.
30. Suplimentar, se reține că potrivit certificatului de deces eliberat la data de 18.09.2020, Manasean ***** decedat la data de*****.
31. Subsecvent, se reține că potrivit dispoziției de plată din 11.11.2022, i-a fost eliberată moștenitoarei/fiicei Manasean *****suma de ***** Lei, cu titlu de compensare pentru concediul nefolosit.
32. În acest sens, se reţin prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, care prevede că în caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), **a îndemnizaţiei de concediu (art. 117)**, a plăţilor în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăţi (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.
33. Astfel, instanța de judecată în temeiul prevederii legale menționate *supra*, va încasa de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, în beneficiul lui Manasean *****suma de **9.391,27 Lei**, cu titlu de penalități pentru neplata în termen a plăților datorate, **calculată pentru întreaga perioadă de întârziere** *****în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârzieze.

34. Cu referire la cerința înaintată de Manasean *****prin care a solicitat anularea ordinului din***** privind încetarea contractului individual de muncă a lui Manasean *****, instanța o va respinge ca fiind înaintată de către o persoană neinvestită cu acest drept procesual, reieșind din prevederile art. 354, art. 355 din Codul muncii.
35. Totodată, instanța va resinge cerința privind încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, în beneficiul lui Manasean *****a sumei de **977 Lei**, cu titlu de diferență neachitată a compensației pentru concediul anual nefolosit, deoarece o parte din această diferență a fost transferată în contul Statului **cu titlu de impozit**, conform prevederilor art. 88 alin. (1) din Codul fiscal, iar altă parte din această diferență a fost transferată **cu titlu de contribuții de asigurări sociale și prime de asigurări obligatorii de asistență medicală** potrivit art. 20 din Legea nr. 489 din 08.07.1999, privind sistemul public de asigurări sociale și art. 25 din Legea nr. 1593 din 26.12.2002, cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.
36. Suplimentar, instanța va respinge cerința lui Manasean *****privind încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, a plății pentru concediul medical din perioada *****, deoarece Manasean *****s-a aflat în concediu medical începând cu data eliberării din funcție, iar la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar susține că angajatorul a fost informat despre aflarea salariatului în concediu medical anterior eliberării acestuia din funcție.
37. Distinct de cele menționate, instanța de judecată reține că potrivit art. 1998 alin. (1)-(3) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.
38. Fapta ilicită este fapta prin care încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acțiunii sau inacțiunii. **Fapta ilicită apare sub forma inacțiunii** în acele situații când, potrivit legii, **o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârșească o anumită acțiune**. Abținerea de la îndeplinirea acestei activități sau de la săvârșirea acțiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.
39. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar, ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

40. Astfel, atât timp cât Manasean *****nu a invocat pentru care fată ilicită pretinde cu titlu de prejudiciu moral suma de **20.000 Lei**, se reține lipsa raportului cauzal, iar cerința formulată urmează a fi respinsă.
41. În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.
42. În acest sens, se reține că potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, care includ și taxa de stat achitată de reclamant la momentul înaintării cererii de chemare în judecată.
43. Reieșind din cele menționate *supra*, instanța de judecată va dispune încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de **281,73 Lei**, pentru examinarea cererii de chemare în judecată, de acărei plată a fost scutită Manasean *****la momentul depunerii cererii de chemare în judecată prin efectul legii.

În conformitate cu art. 117, art. 143, art. 330 alin. (2) din Codul muncii, art. 82, art. 83, art. 85, art. 94, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată semnată de Manasean *****împotriva A.P.L.P nr. 52/366 COOP, privind încasarea compensației pentru concediul anual nefolosit, penalității pentru neplata în termen a plăților datorate, plății pentru concediul medical și a prejudiciului moral.

Se încasează de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, IDNO 1017600027257 în beneficiul lui Manasean *****suma de **9.391,27 (nouă mii trei sute nouăzeci și unu, 27) Lei**, cu titlu de penalități pentru neplata în termen a plăților datorate, calculate pentru întrega perioadă de întârziere *****în mărime de 03% pentru fiecare zi de întârzieze.

Se încasează de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, IDNO 1017600027257 în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de **281,73 (două sute optzeci și unu, 73) Lei**, pentru examinarea cererii de chemare în judecată.

Se respinge cerința înaintată de Manasean *****prin care a solicitat anularea ordinului din***** privind încetarea contractului individual de muncă a lui Manasean *****, ca fiiind înaintată de către o persoană neinvestită cu acest drept procesual.

Se resinge cerința privind încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, IDNO 1017600027257 în beneficiul lui Manasean *****a sumei de **977 Lei**, cu titlu de diferență neachitată a compensației pentru concediul anual nefolosit, ca fiind nejustificată.

Se resinge cerința privind încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, IDNO 1017600027257 în beneficiul lui Manasean *****a plății pentru concediul medical al defunctului Manasean *****în perioada *****, ca fiind neîntemeiată.

Se resinge cerința privind încasarea de la A.P.L.P nr. 52/366 COOP, IDNO 1017600027257 în beneficiul lui Manasean *****a sumei de **20.000 Lei**, cu titlu de prejudiciu moral, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Grigore Manoli**